

GIÁ BÀN	
ĐƠN PHÁP	NGƯỜI QUỐC
Mỗi năm 1.000	0.800
Sáu tháng 2.000	1.600
Ba tháng 3.000	2.400

Hơn nữa phải trả tiền trước.
Theo và mua đặt ghi cho là: TIỀN ĐINH PHƯƠNG. Al định lượng các việc riêng và thường ngày trước.

TIẾNG-DÂN

tiếng dân
Hưng-Huê - Huế - Huế
Tân-Huê - Huế

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

tiếng dân
Huế - Huế - Huế
Tân-Huê - Huế

Giết người thì bị
tội chết. Hại người
và ăn trộm thì bị tội
約法三章

CÁI HOA GIẾT NGƯỜI (Chiến-tranh)

Kể trong lịch sử sinh hoạt và giao tế của loài người, thì bất luận thời đại nào dân tộc nào, cũng nhận sự giết người là cái tội ác to lớn, thậm chí họa ghê gớm như trong cõi đời, vì lẽ đồng loại người thì đều nên máu đỏ xương trắng thịt mềm, ai cũng như ai, không ai chết hai lần, mà cũng không ai chết đi rồi sống lại. Các nhà tôn giáo thường nêu cái nghĩa từ thiện để răn dè về cái tội phạm ấy, mà nào nhà chánh trị, nào nhà pháp luật, cho đến các nhà triết học lập ra thuyết này thuyết nọ, đặt ra phép nọ phép kia, cái tôn chỉ cũng là vì loài người mà kể. Chính vì thế, người mà kẻ thù giết người một ngày một đêm, rồi đi mà có ngay đại đồng, cũng bởi mỗi lòng « không nỡ giết người » (不殺) ấy suy ra, chứ không có gì khác. Thế mà ta thử xét trên lịch sử xưa nay mà như là về thời đại cạnh tranh gần đây, thì thấy một điều lạ là: cũng thì giết người mà không những không cho là tội ác, không cho là thảm họa, lại được mang cái vinh dự là « hùng dũng, nghĩa khí, thắng lợi ». Tức là giết người trong cuộc chiến tranh vậy.

Từ trận Âu-chiến 1914-1918 về sau, người trên thế giới trông thấy cái tàn-kịch « người chết của ta » ghê gớm ấy, ai cũng sinh lòng áy náy mà có ý xu hướng về chủ nghĩa hòa bình. Dầu thực tế chưa thấy gì song đó cũng là một cái diễm báo trước cho loài người biết con đường hạnh phúc sau này không có ngả nào hơn nữa.

Về trận Âu-chiến, có một nhà học giả Trung-hoa nói rằng: « Trận Âu-chiến mà người ta cho là lớn, không phải tại « giết người nhiều. Kể cả trận « ấy trong mấy năm trời chết « hết 7 triệu người, bị thương « trên 2 triệu. Ngày xưa trong « một nước Tàu về khoảng Tăng- « quốc-Phiên, Hồng-tú-Toán, « chỉ trong bảy tỉnh số người « chết hết bốn phần mười (40%), « về khoảng Lý-Trẫm, Trương- « Hiến-Trung, chỉ tỉnh Hồ-Bắc « và Từ-xuyên mà một tay « Trương giết đến 30 triệu « còn kể lên nữa Hoàng-Sào giết « 8 triệu; Hung-Vô một đêm nã « chôn 20 vạn; Bạch-Khí một « đêm mà chôn 40 vạn. So « với những số người chết ở « Trung-quốc đó thì số người « chết tại trận Âu-chiến có gì

« làm nhiều. Nhưng trận Âu- « chiến đó người ta cho là lớn « là vì ba lẽ: « 1. — Những đồ chiến cụ, « làm thứ cơ xảo kỳ dị chẳng « khác chi những phép tắc « trong truyện Phong-thần, « Tây-du. « 2. — Những nơi bị phá- « hoại hư nát, phần nhiều là « nơi danh thành, đại kiến trúc. « 3. — Những người bị chết, « phần nhiều là người sáng tạo « người danh tiếng (tức là « người văn-minh). « Mấy cơ nói trên so với thời « đại xưa, bình lính thì cung « tên gươm giáo, thuần gỗ giáp « nan; chiến trường thì thành « đất nhà tranh, rừng không « đồng rộng; người chết thì « phần nhiều dân thường, « không có thân phận lớn như « người văn-minh ngày nay. « Vì mấy lẽ ấy nên người ta « cho trận Âu-chiến là lớn. Có « sao càng nhiều thì trận đánh « càng to, mà số người chết lại « càng ít. Ở thời đại cung tên thì « chết nhiều hơn thời đại súng « điều thương, ở thời đại súng « điều thương thì chết nhiều « hơn thời đại súng cơ quan « và độc-khí v. v. »

Theo nhà văn trên, đời xưa chết nhiều mà cũng cho là nhỏ, đời nay chết ít mà cũng cho là lớn, là theo giá trị người đời cùng đồ vật liệu mà cân nhắc. Vì như trẻ con năm mười tháng, hoặc năm bảy tuổi thì có chết, người ta cũng không than van đau xót cho lắm; còn như người thành nhân trở lên rồi chết thì người ta ai cũng thương tiếc. Lại như trẻ con năm mười tháng, ai cũng đau tiếc, còn nhà tranh lều cỏ, thì có tiêu ngã là toi cũng không ai để ý đến. Nghĩa là người văn minh thì chết ít cũng cho là lớn mà dân dã-mạn thì chết nhiều cũng coi là nhỏ v. v.

VĂN-VĂN

NGUYỄN-VÔ-LUYC

CÙNG BAN ĐỌC BÁO

Trong số mấy ngàn độc-giả yêu-qui của ban báo, nhiều ngài rất châu-luật, trả tiền đã đủ mà lại đóng hạn, thật là tiện cho việc so sách, bán - báo hết sức cảm ơn. Nhưng cũng có nhiều ngài gửi thư về mua báo mà không gửi b. c theo, hoặc mua năm mà gửi lờ đờ 1, 2, 3 đồng trước, bán-báo cũng thế thôi, y lời trong thư các ngài mà gửi báo đi, n. y đã đủ số bạc trả trước, hoặc đã quá hạn rồi, mà cũng chưa thấy các ngài gửi số tiền còn thiếu về, như thế thật là bất tiện cho đường kính tế của bán - báo. Vậy xin các ngài hãy nhớ lời hẹn trong thư trước mà gửi về cho, (các ngài mua hạn thư ba từ 10 Aout 1929 đến 10 Aout 1930 cũng vậy) đừng để nhà báo phải gọi báo gián đoạn thì bán-báo lấy làm da tạ.

B. B.

CÁC NƯỚC TRÊN THẾ-GIỚI

Trên thế-giới, tất cả có 71 nước độc-lập:

- Ở Âu-châu 38 nước;
- Ở Á-châu 11 nước;
- Ở Phi-châu 3 nước;
- Ở Nam-Mỹ 20 nước;
- Ở Bắc-Mỹ 1 nước (Già-Ná-Đại là một nước thực dân Anh, tuy rộng quyền tự trị nhưng không thể kể làm một nước độc-lập).
- Ở Âu-châu nước Cộng-Hòa Saint-Marin, nằm vào giữa địa-thế Ý-Đại-Lợi, là nước nhỏ nhất ở Âu-châu, rộng 52 ngula thước vuông (kilomètres carrés), dân-cư có 10.000 người. Nước lớn nhất là nước Nga, chỉ kể địa bàn ở Âu-lục thì rộng 5.500.000 km², dân-cư có 130 triệu người, kể cả địa-bàn ở Á-châu nữa thì rộng 22.470.500 km², dân-cư có 180 triệu.

Nước dân-cư ít nhất là nước Cộng-Hòa Mont Athos, ở phía nam bán đảo Salonique (Hi-Lạp, Grèce), có 2.000 người.

Tất cả có 10 nước bị ở dưới quyền ủy-nhiệm (mandat) của liên-quốc: Syrie, Palestine, Transjordanie Irak, v. v. .

CHUYÊN HAY

HAI GIỜ NÓI CHUYỆN VỚI MỘT NGƯỜI HOA-KY

Ngày nghỉ, mặt trời đã sắp lặn mà không khí còn nóng như lửa. Mò sự, tôi muốn tìm đôi ba ngọn gió, tôi bèn đi lên chiếc xe đạp, qua cầu Trường-tiền, theo con đường Jules Ferry, đi thẳng lên Nam-giao. Đến trước bình-phong Nam-giao, chiếc xe đạp tôi tra tách sang phía tay phải, thời tôi thấy một thiếu-nữ người tây nam lần chiến trên vật cổ, cách ba bốn thước có một chiếc xe hơi hai bánh còn quay giữa không trung. Tôi liền xuống xe, chạy lại. Người thiếu nữ, thấy tôi, ngồi xổm dậy, tự giới thiệu: — Mía N., một người du-lịch Hoa kỳ.

(Còn nữa) Kim-Son

Tòa Thượng-thẩm Hanoi xử hai vụ Cộng sản Bắc-giang

Hôm 3 Juin tòa Thượng-thẩm đã họp để xét lại hai vụ Cộng-sản mà tòa-án Bắc-giang đã xử hôm 15 Mars và hôm 11 Avril 1930.

Trong vụ thứ nhất có bốn người bị can. Trong số người bị can đó, có Khổng-văn-Quy bị cáo có chôn trong V. N. Q. D. B. Khổng-văn-Quy trước kia đã bị bắt, rồi được tha. Anh ta nhận làm một thám cho viên tri-phủ Bắc-giang, nhưng anh ta vẫn cứ lo việc cách mạng luôn. Một hôm người ta bắt được trong tài anh ta nhiều truyền đơn xúi dục chúng đánh-dổ chính-phủ Bắc-giang. Người ta lại biết được rằng anh ta có chôn trong đảng Cộng-sản; chính anh ta đã lập nên nhiều tiểu tổ Cộng-sản trong hạt anh ta ở và nhiều lần nhóm hội tại nhà người anh em họ của anh ta, tên là Ninh; trong mấy kỳ hội đó, hai người Da và Nguyễn thường có mặt luôn.

Tòa tuyên án như sau này: Khổng-văn-Quy, khổ sai chung thân (y án).

Khổng-văn-Ninh và Đỗ-văn-Du, 10 năm khổ sai (lãng).

Nguyễn-trọng-Nghiên 10 năm phạt vãng (lãng).

Tòa nghỉ. Đến 3 giờ lại họp lại.

Ngày nghỉ, mặt trời đã sắp lặn mà không khí còn nóng như lửa. Mò sự, tôi muốn tìm đôi ba ngọn gió, tôi bèn đi lên chiếc xe đạp, qua cầu Trường-tiền, theo con đường Jules Ferry, đi thẳng lên Nam-giao. Đến trước bình-phong Nam-giao, chiếc xe đạp tôi tra tách sang phía tay phải, thời tôi thấy một thiếu-nữ người tây nam lần chiến trên vật cổ, cách ba bốn thước có một chiếc xe hơi hai bánh còn quay giữa không trung. Tôi liền xuống xe, chạy lại. Người thiếu nữ, thấy tôi, ngồi xổm dậy, tự giới thiệu: — Mía N., một người du-lịch Hoa kỳ.

(Còn nữa) Kim-Son

DU LỊCH TRUNG-KY

HUẾ

Nói về cổ-tích (Tiếp theo)
« Nam-giao » là nơi ở Trời. Ai Tế ? Vua. Khi nào Tế ? Ba năm một lần, tháng hai, ngày « Tân ». Bất chước ai mà Tế ? Bất chước Tần, từ đời nhà Chu, nghĩa là ba trăm năm trước Tây-lịch.

Nam-giao có bốn cái nền: nền thứ nhất tròn như « trời », nền thứ hai vuông như « đất », nền thứ ba và thứ tư cũng vuông. Trên nền thứ nhất, về phía bắc, có hai cái đàn, cái bên tả để tế « Hiên-thiên-thượng đế », cái bên hữu để tế « Hoàng địa-ký »; về phía tây và phía đông cũng có năm cái đàn để tế ông Nguyễn-Kim, vua Gia-long, vua Minh-mạng, vua Thiệu-trị và vua Tự-đức. Trên nền thứ hai cũng có nhiều đàn để tế mặt trời, mặt trăng, các ngôi sao, thần mưa, thần gió, thần sông v. v. Còn hai nền dưới thì để làm nơi sắp đặt việc tế. Nền thứ tư trông thông n. l. u.

« Lăng vua » có năm cái lớn: lăng Gia-long (cách Huế 14 km), lăng Minh-mạng (11 km), lăng Thiệu-trị (7 km), lăng Tự-đức (6 km) và lăng Khải-dĩnh (8 km). Đó là nói đường bộ. Đường đường thủy đi cũng được.

Nói về cổ-tích, phải kể lăng Khải-dĩnh, vì lăng Khải-dĩnh mới làm xong. Những lăng tới nơi sau này là nói về mấy lăng kia.

Theo triết lý ta hiểu xưa, người ở đời trọng yếu không phải ở sự sống chết, trọng yếu chỉ vì thành, hạnh công nghiệp của mình đối với xã-hội. Đối với xã-hội nghĩa là làm gương cho hậu sinh. Vì có ý « làm gương » nên có ý « ghi dấu tích »; vì có ý « ghi dấu tích » nên ai ai cũng muốn ba đều: xây má để ghi dấu tích cho phần xác, dựng nhà thờ để ghi dấu tích cho phần hồn, dựng bia để ghi dấu tích cho công nghiệp quảng-đại. Mấy cái lăng vua ở Huế chính làm theo ba nguyên lý đó. Bởi vậy, trong các lăng ấy, ngoài những vật phụ như nhai lục giác, nõn bàn nguyệt, ngựa đồng, voi đá v. v. lăng nào cũng có: một cái má là nơi chôn xác (nơi này không có phép vào xem), một cái đền thờ và một cái bia.

Các lăng vua lại còn có một đặc sắc khác. Ở bên bờ sông Hương, bốn phía có cây âm uất, lăng nào cũng có một cái cảnh thú tịch mịch, thiết đáng một nơi nghỉ cho linh hồn sau khi chết. Người Á-đông ta, nhất là hạng người có học, học nhiều người ưa tĩnh ghê động, nếu vừa gặp một khúc đời ba chìm bảy nổi giữa ngọn sóng phiền ba bảy gió mà bước vào trong mấy cái lăng đó, thì trong tâm trí phát ra ngay một mối êm thấm nhẹ nhàng vô hạn.

(Còn nữa) B. L.

Đề xử vụ thứ nhì.
Trong vụ này có 9 người bị can. Đàng 5 giờ Tòa tuyên án:

Trần văn Khu tức Quân-Khu và Phạm hữu Ngọc tức Giáo Sinh, khổ sai chung thân (y án).

Trần văn Kỳ tức Quân-Pùng và Nguyễn văn Long tức Trương Long, 10 năm khổ sai (giảm).

Lê văn Lang, Trần văn Phan, Phạm văn Trần và Lương văn Sâm, 10 năm khổ sai (lãng).

Nguyễn văn Suy, phó tổng Cờ-pháp, 3 năm tù và 500.000 tiền phạt (lãng).

BÌNH THUẬN

Vì sao mà có kiện?

Ở làng Đa - phước, thuộc phủ Hòa-da, xã Thượng làm quân-dập (tục gọi Ê-chiêm) một năm lãnh của các nhà nông 30\$00. Ông làm hai năm mà không toàn trách nhiệm, nước sông còn chảy mà ruộng rãnh khô khan, mùa màng chết hại, tiếng là ruộng có đập, mà kỳ thiệt chỉ nhờ nước trời. Bởi thế nên dân-bộ đang kêu xin cử người khác.

Việc cử quân-dập cũng chẳng khác gì muốn người coi sóc đập đê. Nay xã Thượng không tìm được người khác thay, ấy là một lý tự nhiên, thế mà sao lại sanh ra kiện cáo?

Nguyên quân-dập Thượng có xin từ chức tại làng Bình-thủy, nên làng Bình - thủy và Liêm - công (hai làng nhiều công - điền được quyền đứng cử quân-dập) cũng điên-hộ đồng cử quân-dập mới. Cử xong xuống quan trình-diện; quan Phủ quyền không chịu phóng bằng, lại bảo để cho xã Thượng làm ba năm nữa. Vì thế mà sinh kiện. Lại nói!

Nay quan phủ quyền đã đi rồi, không rõ quan phủ mới có xét cho không?

Một người biết chuyện

BẮC-KỲ

HANOI

HẢI-PHONG

Một vụ đình công

Sở chiến Natterie) Bến niệm Hải-phong cũng là một số lớn, sáng hôm 22 Mai vừa rồi, hơn 100 thợ thuyền (trong số đó có 76 người đàn bà) đều nghỉ hết.

Ông chủ sở lập tức trình với sở Hải-tam. Một người cai tên là Tuyền và một người kiểm thợ tên là Tín bị bắt giam.

Nguyên nhân việc đình công này chỉ vì một người cai giá hầu cận chủ, thì uy mà hành hạ anh em chi em thợ đó thôi.

Hôm 23 Mai ông chủ sở điên đình đã đôn-thỏa: 2 người đã được tha; hôm 25, thợ đã đến làm việc. (N. C. T. B. 28-30 Mai)

THÁI-BÌNH

Có phải trốn chăng?

Tại đồng-nghiep "Ami du Peuple Indochinois" ngày 18 Mai 1930 có đăng tin rằng người giáo học vừa bị bắt ở Thái bình biến đi đâu mất, làm cho dư luận rất là lộn xộn, chia làm hai mặt: một mặt - về bên quan Tổng-dốc Thái-bình thì nói người giáo học ấy trốn, không những nói thế ngai lại có cuộc 200\$00 cho ai bắt được người giáo học ấy mà nộp lại cho người nữa. Mặt bên kia - về bên 99 phần 100

nhân dân Thái bình và mấy tỉnh gần đây - thì lại nói khác hẳn; nói rằng: khi mới bắt được thì quan Tổng đốc cho gia hình; người giáo học chết ngất đi một hồi. Sau tỉnh giấy lại cho gia-hình thêm; người ấy đã yếu lại đau nên chết quách.

Hạn đồng-nghiep cho biết dư luận như vậy song không nói chắc một nào là đúng, một nào là lầm, chỉ khen (1) Tổng-dốc Thái-bình là hào-hiệp (1), tự xuất tiền trong túi mình mà cuộc như trên đã nói và lấy làm lạ rằng quan Khâm-sứ Hắc Kỳ đối với việc này không nói gì đến, đáng lẽ như mỗi khi có người trốn như vậy thì cho yết-thị các nơi, đang bóng người trốn và nói rõ số tiền cuộc mới phải (1).

NAM-KỲ

VINH LONG

Lại biểu tình

Ở Vinh-long (Nam-kỳ), sớm hôm 3 Juin có bốn năm trăm người nhóm nhau ở cách tòa Tham-biện 3 cây số, rồi kéo thẳng đến tỉnh thành. Họ cũng sắp đặt để đàn bà và con nít đi trước như trong một cuộc biểu tình kia. Tỉnh giải tán được, bắt ngay 20 người.

Tin sau cùng nói rằng Tòa án Vinh-long đã xử trước mấy người; trong số người bị bắt về cuộc biểu tình này và tuyên án: 2 người bị 5 năm tù; 3 người bị 3 năm tù. Tòa án còn đương xử mấy người kia.

Hồng-Vân thôn nữ

CHUYỆN VUI

ÔNG HUYỆN MÀ NHỎ HƠN LÝ-TRƯỜNG SAO?

Trò T... học trường Ch. đến của quan huyện..... để xin dấu đi học Bách-công. Vào đến nơi, trò ta khiếp nép dâng đơn và thưa xin.

Xin gì? quan hỏi.

Bẩm xin dấu quan để học Bách-công.

Quan cầm đơn xem hồi lâu rồi bảo: Ông dẫn chỗ nào?

Bẩm đóng chỗ này (tay chỉ vào giấy).

Thế thẳng lý - trường nào dám đứng trên đây? Không cho!

Bẩm quan, lệ thường vậy, quan đóng dấu đây, sau quan Công sứ sẽ đóng dấu dưới quan nữa.

Quan nghe thế bời cơn thịnh nộ, cho đóng dấu.

Buồn cười

KHÔNG CÒN HIỆU QUẢ NỮA

Chuyện đời xưa xem thì hành & thời nay

Trước Thiên-chúa giáng-sinh một nghìn năm ở xứ Israel có ông vua Salomon có tiếng là thông-minh và dèch và xử kiện khôn khéo không ai bì. Một ngày kia có hai người đàn bà giành nhau một đứa con nít, mỗi người đều nhận rằng đứa nhỏ ấy là con của mình đẻ ra và không ai chịu nhượng bộ. Chuyện đem kiện đến cửa vua; vua mới hạ lệnh truyền đem đứa nhỏ về xử ra làm hai phần cho mỗi người một nửa. Từ thì một người trong hai người đàn bà xin chiếm ngay và ngời khen vua rất minh; còn một người thì van lạy xin vua đừng phân thân đứa nhỏ ấy ra, và đánh lòng nhượng nó cho người kia đem về nuôi. Vua nghe đoạn xử cho người này được đứa nhỏ, lấy có rằng người này mới chính thật là mẹ đẻ nó ra vì đồng một màu mỡ mới có một thương tâm, không nỡ để con mình phải bị phân làm hai miếng; còn người kia vì không phải mẹ đẻ nên mới nhẫn tâm thuận theo kế vua bày, mà không chột lòng thương xót.

Đó là chuyện đời xưa. Ngày nay cũng có một chuyện tương tự như thế, chỉ khác nhau chỗ kết quả thôi.

Chuyện xảy ra bên Mỹ, tại tòa án Chicago, mà quan tòa là ông Russ. Có hai người đàn bà tranh nhau một con chó. Quan tòa nói: « Việc cũng dễ; hai người hãy giữ chó con chó kia, hề nó nghe theo người nào, thì tức là chó của người ấy! »

Người trước kêu chó chạy lại mừng rỡ, tưởng thế là xong chuyện cần ngờ người sau kêu chó cũng lại ngoắt đuôi, liếm tay.

Quan tòa nghĩ ra kế khác, cái kế của vua Salomon để lại:

« Nếu vậy thì ta đem chặt con chó này ra hai, mà phát cho mỗi người một nửa có được không? »

Người đàn bà trước cũng thuận lời, nhưng đến khi bồi người sau thì người sau cũng đồng một ý.

Thế là cái kế của vua Salomon đem thi-hành ở thế kỷ 20 này thì không có kết quả được. Vua Salomon hồi ấy nổi tiếng là khôn-ngan chẳng qua là lòng người buổi đó hãy còn đơn giản. Xử kiện hồi đó khác, mà xử kiện thời đại bây giờ cũng phải khác.

Nhưng không phải một việc xử kiện mà thôi; dưới đời mọi việc đều phải thay đổi theo thời thế mới mong có kết quả tốt.

Giảng-Hạ

VIỆC THÊ-GIỚI

A - ĐÔNG TRUNG-HOA

Tướng từ chức chăng?

Hắc-binh, 31 Mai. Có tin nói rằng: các thần hầu Tướng-giới-Thạch được tin Tướng bị thương, bên họ cũng nhau ở Nam-kinh yêu cầu Tướng từ chức, định cử Tôn Khoa (thợ-trưởng Hòa-xa) lên thay.

Bản Nam-kinh muốn có kế giúp cho ở mặt bắc, nên mới đòi đi cử nhiều, phái viên lên điều đình công Trương-học-Lương.

Tướng vậy tiền nữa!

Tướng mới bị mất tay 21 triệu hoa-viên của các ngân-bank Mỹ và Anh. Những

nơi hải-Tướng được tin này hết sức phẫn đối, Diêm tuyên-bố rằng Diêm không thừa nhận những số khoản của Nam-kinh vay từ đầu tháng tư sắp đi.

Quân Phòng thông chăng?

Tin Bắc-binh, 2 Juin. - Có tin rằng ở các mặt trận, Phòng mới được đại-thắng, bắt tù binh rất nhiều và lấy được nhiều khí giới.

Quân kỵ-binh phương bắc kéo đến Đường-Sơn, lấy đồ đạc trong nhà trừ đồ phi-cơ của Nam-kinh, lại lấy 12 chiếc máy bay và bắt 50 người cầm máy. Quân Quảng-Tây tiến lên Bắc sắp chiếm Cogan-sha (?); ở Vũ-Hiến lên xông lên.

Quân Vân-Nam đi đánh nghị-quân, bắt được 2.000 người tù-binh, nghị-quân chạy về Ling-Ninh.

AN-ĐỘ

Rangoon, 31 Mai, Dép. - Tỉnh binh khá hơn, nhưng tàu bè còn chưa chạy được. Tỉnh cả thấy chết hết 175 người.

Peshavar, 2 Juin - Linh can-phòng báo làm chết một người đàn bà và một người trẻ con; vì thế dân chúng đến chống với cảnh-sát, 7 người chết, 4 người bị thương.

Bombay 2 Juin. - Xảy ra nhiều cuộc xung-dội để lấy muối. 40 người trong đó có 11 người đàn bà bị bắt. Tỉnh binh nghiêm-trọng hơn; bọn áo đen (Chemises Rouges) hoạt-dộng, bọn này toàn là thanh-niên có đủ khí giới. Họ đang Cộng-sản chỉ bay, có rất nhiều truyền-đơn khắp cả xứ.

Simla. - Viên Kinh lược Anh ra lệnh cấm bọn thợ bãi-công không được tụ-hội lại, và nói rằng những người không chịu nộp thuế sẽ bị nghiêm-trị.

ÂU-CHÂU

Quan bộ-trưởng g Thuộc-dịa Pháp sẽ sang Đông-dương

Arip. - Theo thời báo thì có lẽ nhân dịp kỷ niệm này quan bộ-trưởng bộ Thuộc-dịa sẽ sang Đông-Dương được điều tra những vấn đề về cuộc vận động cách mạng.

Nội-Các họp hội nghị bàn về việc Đông - Dương

Arip, Paris 2 Juin. - Hội-đồng Nội-Các Pháp họp hội-nghị, do Tổng-thống Doumergue chủ tọa. Bộ-trưởng Thuộc-dịa là ông Piétri phó-bày tình hình phong trào cộng-sản ở Đông - Dương và đề nghị những cách dùng để ngăn ngừa.

Dép, 1er Juin - Phong - viên ở Thần-bào (ở Pháp) viết rằng phong trào dân tộc vận động lan ra miền nam và miền tây Đông-dương, là những nơi mấy lần còn yên. Lại viết: cuộc vận động bất hợp tác và khuyến dân đứng nộp thuế tràn ra như đám lửa cháy có tính chất Cộng-Sản;

Đi tàu bay từ Đông-Dương sang Pháp Arip, Paris 2 Juin. - Bộ-trưởng hàng-không cho biết rằng từ 1er Octobre, sẽ có cuộc bay thẳng từ Đông-dương sang thủ đô An-đô (Calcutta); để đại-đường bay từ sang Pháp từ 1er Janvier sang năm, sẽ có máy bay bay từ ta sang Pháp, một tháng hai lần; nhưng khác đường đi qua Ấn-Độ thì phải dừng xe lửa; như thế cũng không chậm gì vì ở Ấn-Độ cấm tàu bay không được bay đêm, mà từ Calcutta đến Karachi (nghĩa là từ phía đông đến phía tây nước Ấn) đi tàu bay mất 6 ngày, của đi xe lửa thì mất có một ngày và hai đêm.

Nhà người Việt-Nam ở Lellavre bị xét

Tin Dépêche 2 Juin. - Le Havre là một hải cảng lớn ở sông Seine bên Pháp bộ Nội-Tham Lellavre còn đũa-tru về cách hành động của một người Việt-Nam, tên là Văn-Thu làm chủ một nhà khách-sạn, có chum trong Việt-Nam Độc-Lập đảng và làm thủ quỹ cho đảng ấy; đã có chứng cứ rằng Văn-Thu có giao tiếp cùng những tay Cộng-Sản ở Đông-dương.

Vào-Tham làm chủ nhà khách-sạn ở số 12, đường Pronty, bán chất stupéfiants. Cảnh-sát đã xét nhà, thấy những vật-liệu công-yên và bắt được nhiều truyền-đơn bằng chữ quốc-ngữ; giấy mà này hiện giao cho người dịch ra chữ Pháp. Chắc sẽ bắt thêm nữa.

Y-dại-lợi đối với việc Mỹ tăng quan thuế

Arip - Hiện nay bộ-trưởng Thương-Mại là ông Grandi nước Ý còn ở Paris. Đoàn Nona-nghiep, Công-nghiep, Thương-nghiep đánh điện cho ông Grandi nói rằng: ngành xuất cảng Ý vì Mỹ tăng quan thuế nên nay có thay đổi nhiều. Các báo nói rằng, các nước Âu - châu đã từng điều chỉnh công Mỹ về việc quan thuế, điều chỉnh không xong có lẽ cũng phải tăng quan-thuế lên để đối kháng lại.

Họ-Ngh-viện Đức chống với chính phủ

Ba-lam 2 Juin, R. Dépêche, - Theo báo giới, thì những kế-hoạch sửa sang lại chính của chính phủ sẽ đề nghị, một điều lớn là bớt số chức viên các công sở và bớt tiền lương những người giữ lại. Có lẽ chính phủ sẽ xâm phạm đến quyền lợi của chức viên, nhưng thế nào Họ-Ngh-viện cũng sẽ phản đối kịch liệt. Những điều chỉnh phủ sửa đổi có dính dấp với hiến pháp; mà về việc ấy, chính phủ chắc không được đa số nghị-viên tin nhiệm. May mai, chính phủ sẽ giao giải tán nghị-viện nữa chăng?

Chương trình đảng Quốc-gia Đức Lãnh-tụ và Tổng-trưởng đảng Quốc gia ugenberg, trong một bài diễn văn đọc

VINH-BATINH - DONGHOI - HUÉ - TOURANE - FAIFOO

Thuộc của VINH-HUNG-TUONG
bầu cũng đã công nhận là tốt giá lại phải chăng
Xin quý khách vui lòng chiếu-cổ cho mãi,
mua và cổ-dộng giúp cho, cảm tạ vô cùng.

VINH-HUNG TUONG
No 176 Rue Sarraut - VINH

NƯỚC MẮM BẮC-ĐÁU
Của ĐÔNG-LỆ THƯƠNG-CỤC QUẢNG-BÌNH

NGÂN ĐƠN 1000000
Số làm tại cửa bể NHẬT-LÊ cách tỉnh lỵ 1 kilomètre

Đã được nhiều nhà du lịch tây và ta tới quan sát tại sở làm, chứng chỉ sự tinh khiết và được đặc tiếng ban khen là ngon không pha chế, có thể dùng hàng mấy năm không đổi mới

Bản hiện đã bán khắp cả Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ và Ai Lao
Mong rằng các ngài lưu tâm bảo người nhà mua nước mắm Bắc-Điền để dùng hay đem làm quà chohoa của hơn cho vật khác

Thơ và tiền bạc xin cử gởi cho M. TRẦN NHẬT TÂN là Directeur của bản

ĐÔNG-LỆ THƯƠNG-CỤC

Hanoi, le 24 Mars 1930.

CHỈ - KHÁI - TÂN

HIỆU CON BƯỚM-BƯỚM

Thuốc ho bột mỗi gói giá 0\$10

Thờ thuốc ho này trừ dờm nhuận phế rất là tài tình, hễ ai mắc phải bệnh ho, bất cứ mới hay ho đã lâu ngày hoặc ho gió ho khan (không dờm) hoặc ra dờm đen, dờm vàng, hắt ho ra huyết, dờm xanh, nam, phụ, lão, ấu đều dùng được cả, hễ ai có bệnh ho nên mua thử một gói mà dùng, mới biết nhớt trên này không sai. Bản Dược-phòng và các nơi Đại-lý đều có phát sách thuốc cả, trong những tỉnh ở xứ Việt-Nam đều có Đại-lý của Bản Dược-phòng.

Bản dược - phòng và các nơi đại - lý đều có sách thuốc biểu

ĐẠI - QUANG DƯỢC - PHÒNG

46 Bè Tổng-dốc-Phương CHOLON - 47 phố hàng đường HANOI - đại-lý: số 51 phố khách HAIPHONG

CẢM TẠ ƠN CỨU MỆNH

Tên tôi là Dương-lực-Lang ở phố hàng Than n° 2 Hanoi, tôi có mắc phải bệnh ho đã lâu và ho đến nỗi không đi lại được, bệnh tình rất là nguy hiểm, đi hết hiệu này sang hiệu khác để mua thuốc điều-trị nhưng cũng vô hiệu, sau tôi thấy hiệu thuốc Đại-Quang có bản thư thuốc ho «CHỈ-KHÁI-TÂN», tôi mới mua uống độ một tháng thì thấy khỏi ngay và lại đi làm ăn được như xưa. Tôi không lấy gì mà tạ ơn tiên-sinh được, mới đăng báo-chương để giới-thiệu đồng-bào ta biết là thờ thuốc hay không đầu bằng. Nếu có mua thuốc xin nhận cho kỳ chữ hiệu và con nhãn Bướm mới khỏi lầm thờ giả.

Dương-lực-Lan

